

Sociaal beheerplan | Omgevingsplan

-Skaeve Huse Groningen-

In dit Sociaal Beheerplan / Omgevingsplan is rekening gehouden met de aanpassingen in het woonconcept die zijn voortgekomen uit:

- Het proces van communicatie en participatie vanaf september 2020
- De uitgangspunten en uitkomsten van het Omgevingsonderzoek dat is uitgevoerd door Breuer & IntraVal juli 2021
- De definitieve besluitvorming door het college van Burgemeester & Wethouders, met inachtneming van de beraadslagingen in de gemeenteraad, over het doorgaan met het realiseren van deze woonvorm oktober 2021
- Inspraakreacties op concept april/mei 2022

Status: versie 14102022 na inspraak 19 & 20 april 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Skaeve Huse.....	2
1.2 Omgevingsplan Sociaal Beheerplan.....	2
1.3 Leeswijzer	3
2. De Omgeving	4
2.1 Geografie	4
2.2 Demografie	4
3. Toelichting en doel Skaeve Huse	6
3.1 Omschrijving van de mensen (doelgroep)	6
3.2 Selectiecriteria	7
3.3 Contra-indicaties	7
3.4 Heroverwegingsproces.....	8
3.5 Taak, rol en profiel beheerder.....	8
3.6 Begeleiding, zorg en dagbesteding.....	9
4. Huisregels, contact, en bereikbaarheid	11
4.1 Huisregels	11
4.2 Communicatie en contact	11
4.2.1 Omgevingsoverleg	12
4.2.2 Bereikbaarheid / calamiteiten.....	12

Bijlagen

- Bijlage 1 Omschrijving doelgroep
- Bijlage 2 Procesbeschrijving van toeleiding en selectie
- Bijlage 3 Huisregels
- Bijlage 4 Overzichtstabel risico's woonvorm en bij behorende maatregelen

1. Inleiding

1.1 Skaeve Huse

Aan de Hoofdweg in Harkstede wordt een tijdelijke woonvorm gerealiseerd (tot en met uiterlijk 2032 is deze locatie beschikbaar) voor mensen die onderdeel uitmaken van onze samenleving en waar het beschikbare aanbod aan woonmogelijkheden niet past. Een Skaeve Huse. Zes samenwerkende zorginstellingen VNN, WerkPro, Leger des Heils, Terwille, Limor en Wender realiseren deze tijdelijke woonvorm samen met woningbouwcorporatie Lefier en de gemeente Groningen.

Deze nog niet bestaande woonvorm in Groningen biedt voor 9 personen een passende (maar niet vrijblijvende) woonvorm, van waaruit gewerkt kan worden aan een menswaardiger bestaan en een eventueel hernieuwd toekomstperspectief.

De woonvorm wordt gerealiseerd in bestaande omgeving waar mensen wonen, werken en recreëren. In het voortraject zijn veel zorgen en bezwaren geuit uit de directe en wijde omgeving over het voornemen om deze woonvoorziening op deze locatie te realiseren. In een uitgebreid onafhankelijk omgevingsonderzoek is expliciet gekeken naar de risico's van deze woonvorm op deze specifieke locatie en de mogelijkheden om deze risico's het hoofd te bieden.

1.2 Omgevingsplan | Sociaal Beheerplan

Doel van dit sociaal beheer-/omgevingsplan is om door middel van een samenhangend pakket van maatregelen en afspraken eventuele overlast te voorkomen en daar waar nodig terug te dringen in de omgeving van de woonvorm.

Het omgevingsplan heeft betrekking op zowel de locatie zelf (inclusief het omliggende terrein), als ook op de interactie en samenwerking met omwonenden. Indien er sprake is van overlast is duidelijk beschreven welke partijen wanneer bereikbaar zijn en welke actie genomen dient te worden, gericht op het voorkomen of terugdringen van deze overlast. Naast dit plan is er ook inrichtingsplan opgesteld. Dit plan voorziet in de inrichting van de locatie. Ook dit plan bevat enkele beheersmaatregelen om overlast voor de omgeving tegen te gaan. Zo is de inrichting van de toegang van de locatie, de afscheiding met de omgeving en de plaatsing van de wooneenheden (op maximale afstand van de naastgelegen woning) in het inrichtingsplan uitgewerkt.

Door zo transparant mogelijk te zijn hopen we inzicht te geven in de woonvorm en de beheersmaatregelen om de mogelijke negatieve impact op de woon- en leefomgeving te minimaliseren. Op deze wijze willen de samenwerkende partijen tegemoet te komen aan de opgave om de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving te bewaken en een goede en passende woonomgeving te realiseren voor de doelgroep.

Beheersmaatregel:
*Inrichting locatie,
plaatsing eenheden
en afscheiding
omgeving*

1.3 Leeswijzer

Zoals hiervoor is vermeld is in het voortraject richting besluitvorming voor de realisatie van deze woonvorm door Breuer & IntraVal een omgevingsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek heeft verschillende risico's geïdentificeerd en geclassificeerd (kritiek, gemiddeld en laag). In dit plan zijn de beheersmaatregelen in samenhang uitgewerkt. In de kantlijn van het plan zijn beheersmaatregelen gemarkeerd en benoemd. Deze komen terug in bijlage 4 van dit plan. Daar worden ze gekoppeld aan de risico's uit het omgevingsonderzoek van Breuer & IntraVal.

Hoofdstuk 2 gaat nader in op de omgeving en de bijbehorende kenmerken. In Hoofdstuk 3 is het doel en de opzet de woonvorm uitgewerkt. Ook wordt hier ingegaan op de beschrijving van de mensen en de bijbehorende kenmerken waar de woonvorm een nieuw thuis voor moet bieden. De huisregels voor de woonvorm, het contact met de omgeving en de bereikbaarheid van de betrokken organisaties is uitgewerkt in hoofdstuk 4.

2. De Omgeving

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de omgeving van de woonvorm. Achtereenvolgens worden de geografie en demografie besproken.

2.1 Geografie

- Gezien de geografische ligging van de locatie zullen de direct omwonenden aan de Hoofdweg, de inwoners van de wijk Meerstad en de inwoners van het nabijgelegen Harkstede te maken kunnen krijgen met de eventuele gevolgen van realisatie van de woonvorm. Mogelijk zijn de gevolgen ook merkbaar in dorpen die op grotere afstand van de locatie gelegen zijn, zoals Scharmer, Lageland, Woudbloem, Engelbert en Kolham.
- Het terrein is gelegen aan een doorlopende weg met een fietspad. Deze doorlopende weg is de enige doorgaande route van Harkstede naar de stad Groningen. Zowel gemotoriseerde voertuigen, fietsers als voetgangers zullen derhalve het terrein passeren. Er zijn veel gebruikers van het fietspad, waaronder ook veel schoolgaande kinderen.
- De dichtstbijzijnde supermarkt in de directe omgeving is gevestigd in het dorp Harkstede. Bewoners van de woonvorm zullen hoogstwaarschijnlijk daar gebruik van de supermarkt maken en mogelijk ook andere winkels bezoeken.
- Het is minder waarschijnlijk, maar niet uit te sluiten, dat bewoners ook van nabijgelegen horeca- en recreatiegelegenheden gebruik zullen gaan maken. Er is nabij de locatie (op loopafstand) een recreatiepark gevestigd. Hier is ook een locatie voor kinderopvang gevestigd.
- Tegenover de beoogde locatie is een bushalte. Bewoners kunnen derhalve eenvoudig gebruik maken van het openbaar vervoer. Andere mogelijkheden zijn dat zij zich met de fiets of te voet verplaatsen in de directe omgeving van de voorziening.
- De locatie valt onder de verantwoordelijkheid van de hulpdiensten uit de gemeente Groningen. Het ligt op zo'n 15 minuten rijden van het centrum van Groningen uitgaande van een reguliere personenauto. We gaan er vanuit dat deze aanrijtijd voor politie, brandweer en ambulance geldt. Vanaf het politiebureau aan de Vondellaan in Haren, hetgeen de standplaats is van het dienstdoende politiekorps, bedraagt de aanrijtijd zo'n 19 minuten met een reguliere personenauto op basis van een standaard routeplanner.

2.2 Demografie

Uit het omgevingsonderzoek dat in het voortraject is uitgevoerd komt naar voren dat er veel gezinnen met kinderen wonen in de directe omgeving van de beoogde locatie.

- De resultaten van de enquête die in het kader van het omgevingsonderzoek is uitgevoerd laten zien dat er inderdaad kinderen wonen in de directe omgeving van de woonvorm. Van de 53 deelnemende huishoudens uit de buurt 'Harkstede Gn.' Negen zijn met ten minste één kind onder de 12 jaar en zeven met ten minste één kind tussen de 12 en 18 jaar (zie tabel 2.1). Van de 19

respondenten die de leeftijd van hun kind(eren) in hun huishouden hebben aangegeven zijn er 12 huishoudens met minderjarige kinderen (jonger dan 18).

- Uit de interviews en gesprekken met omwonenden blijkt dat in de drie huizen die het dichtst bij de woonvorm staan gezinnen met meerdere jonge kinderen wonen.
- De demografische kenmerken van de omgeving zullen in de komende 10 jaar veranderen. Naar verwachting zal het aantal inwoners van de wijk Meerstad in de (zeer) nabije toekomst toenemen, gezien het aantal nieuwbouwprojecten in deze wijk. Ook is bekend dat de wijk zal uitbreiden richting de beoogde locatie waardoor er op de lange termijn meer huizen in de omgeving van de woonvorm zullen komen te staan.

3. Toelichting en doel Skaeve Huse

Voor een aantal mensen in onze samenleving past het beschikbare aanbod aan woonmogelijkheden niet. In dit geval vaak vanwege hun psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. Dit hoofdstuk beschrijft de doelgroep die gebruik zal gaan maken van de woonvorm. Stabilisatie van probleemgedrag is de doelstelling van de woonvorm. Behandeling en re-integratie zijn dat niet. Behandeling is daarom niet verplicht, maar indien bewoners ervoor open staan behoort het wel tot de mogelijkheden. Uiteindelijk wordt - ook zonder behandeling - een afname of stabilisering van probleemgedrag en/of middelengebruik verwacht.

Bewoning gaat uit van vrijwilligheid. Mensen worden niet gedwongen geplaatst en moeten zelf de bereidheid hebben om in de woonvorm te willen wonen. Voor het proces van toeleiding en plaatsing is een procesbeschrijving (inclusief bijbehorende risico-taxatie instrumentarium) beschikbaar dat gehanteerd zal worden. In bijlage 2 is een uitwerking van dit proces bijgesloten. Als professionals bij de intake enige twijfel hebben over of iemand in de voorziening kan wonen volgt een negatief advies ten aanzien van plaatsing.

De instroom van de woonvorm zal gefaseerd plaatsvinden. Het plan hiervoor is om dit als volgt in te regelen. De beheerde zal vanaf de start ook woonachtig zijn op de locatie. Als de situatie daar om vraagt kan de instroom nog meer gespreid in de tijd plaatsvinden.

Maand	Instroom doelgroep	(sub)totaal woonvorm (incl. beheerder)
1	2 personen	3 personen
2	3 personen	6 personen
3	4 personen	10 personen

Beheersmaatregel:
Zorgvuldig proces van selectie, toeleiding, intake en plaatsing doelgroep.

Beheersmaatregel:
Gefaseerde instroom en opstart woonvorm

3.1 Omschrijving van de mensen (doelgroep)

Bijlage 1 van dit omgevingsplan bevat een uitgebreidere omschrijving van de doelgroep. De beoogde doelgroep valt uiteen in twee categorieën:

- In de eerste plaats gaat het om personen met een ingewikkelde, ernstige psychiatrische problematiek, vaak in combinatie met drugs- en/of alcoholverslaving. Het betreft cliënten van betrokken zorginstellingen die gebruik maken van het bestaande aanbod, maar daar voor te veel overlast zorgen.
- In de tweede plaats gaat het om buitenslapers c.q. zorgwekkende zorgmijders.

Deze personen zijn bekend bij zorginstellingen en hebben een behoefte aan ondersteuning / zorg, maar wijzen hulp en begeleiding af. De bestaande vormen van wonen zijn voor hen niet geschikt omdat zij:

- kampen met sociaal emotionele stress;
- niet goed in een groep kunnen functioneren;

Beheersmaatregel:
Consistente omschrijving van de doelgroep + bijbehorende kenmerken.

- niet in staat zijn zich aan te passen aan normen in (woon)buurten, psychische instellingen en/of beschermde woonvormen, waar woningen direct aangrenzend zijn aan andere woningen.

De mensen die vallen onder de doelgroepomschrijving hebben één of meer van de volgende kenmerken:

- (meerdere) psychiatrische aandoeningen;
- verstandelijke beperking;
- verslaving c.q. middelengebruik;
- justitieel verleden;
- dubbeldiagnose.

Naar verwachting zal het overgrote deel (> 80%) van de doelgroep ten minste vier of vijf van de bovenstaande kenmerken hebben.

3.2 Selectiecriteria

Om geplaatst te kunnen worden dient in ieder geval aan de volgende selectiecriteria te worden voldaan:

- de persoon past binnen de omschrijving van de doelgroep;
- er wordt ingeschat dat de persoon in staat is om zelfstandig te kunnen wonen en in de eigen basisbehoeften kan voorzien;
- de persoon geeft aan bereid te zijn de vaste lasten te betalen;
- de persoon geeft aan een huisvestingsbehoefte te hebben of er wordt ingeschat dat deze behoefte impliciet aanwezig is ('de persoon wil wonen');
- er wordt ingeschat dat de persoon om kan gaan met aanwezigheid van anderen op de locatie en de beheerder (zie later in dit document); en
- er wordt ingeschat dat de persoon om kan gaan met de aanwezigheid van omwonenden en passanten in de omgeving.

Als er voldaan wordt aan deze criteria is er niet automatisch sprake van plaatsing. De beheerder (zie later in dit document) besluit in samenspraak met de groep huidige bewoners en de betrokken zorgaanbieders welke persoon wel of niet bij de groep aansluit.

3.3 Contra-indicaties

Er gelden enkele contra-indicaties voor plaatsing. Zo is de woonvorm niet bestemd voor gezinnen met kinderen. Verder worden personen met de volgende kenmerken uitgesloten van deelname aan de woonvorm:

- personen die een (fysiek) gevaar voor zichzelf en/of hun omgeving vormen (wordt vastgesteld door middel van een risico-taxatie instrument);
- personen met relevante en actuele TBS problematiek (de woonvorm is niet bedoeld voor mensen die rechtstreeks uit een TBS kliniek komen of waar nog een TBS behandeling gaande is);
- personen waar een (recidive)kans op gewelds- of zedendelicten aanwezig is (wordt vastgesteld door middel van een risico-taxatie instrument en eventueel contact met justitie en reclassering);
- personen waarvan wordt verwacht dat zij niet stabiliseren en grensoverschrijdend gedrag zullen (blijven) vertonen en overlast voor de

Beheersmaatregel:
Contra-indicaties
voor de woonvorm

- omgeving zullen (blijven) veroorzaken (wordt bepaald aan de hand van een inschatting van de betrokken professionals); en
- personen die zich naar verwachting niet kunnen conformeren aan de minimale sociale (groeps)druk die aanwezig is op de locatie en de omgeving (wordt bepaald aan de hand van een inschatting van de betrokken professionals).

Deze contra-indicaties blijven ook na plaatsing gelden. Als gaandeweg blijkt dat één van deze contra-indicaties toch aan de orde is, dan heeft dit uitstroom uit de woonvorm tot gevolg voor de desbetreffende persoon.

3.4 Heroverwegingsproces

Als bewoners na plaatsing probleemgedrag (blijven) vertonen, dan kan de geschiktheid van de woonsituatie voor deze individuen worden heroverwogen. Dat proces van heroverwegen kent grofweg drie stappen:

- Stap 1: Als het probleemgedrag zich voor de eerste keer manifesteert is sprake van een incident. Er volgt een waarschuwing en een professional van het uitvoeringsteam gaat hierover in gesprek met de bewoner.
- Stap 2: Als het probleemgedrag zich voor een tweede keer herhaalt is er sprake van een trend. Er volgt een tweede waarschuwing en wederom wordt een gesprek gevoerd. Tevens wordt de casus in het voltallige uitvoeringsteam besproken.
- Stap 3: Als het probleemgedrag zich voor een derde keer herhaalt is sprake van een patroon. De casus wordt met het voltallige uitvoeringsteam besproken. Als de consensus is dat de situatie onhoudbaar is, dan zal de bewoner gedwongen moeten uitstromen. Het uitvoeringsteam zal hier in de praktijk terughoudend mee zijn, omdat de bewoner in dat geval dakloos zal worden met alle negatieve gevolgen van dien.

Beheersmaatregel:
*Heroverwegings-
proces en
sanctiebeleid*

3.5 Taak, rol en profiel beheerder

Voor de locatie wordt uitgegaan van 10 wooneenheden. Naast de negen mensen die tot de doelgroep behoren, is één unit bestemd voor één beheerder. De verbinder woont op de locatie, is de dagelijkse beheerder van de locatie en zorgt voor het naleven van de regels en het waarborgen van de veiligheid op het terrein.

Het profiel van de beheerder is als volgt:

- de beheerder woont op het terrein in één van de units
- de persoon is goed bekend met de doelgroep en kan derhalve goed aansluiten bij de beleving van de bewoners;
- de persoon is een professionele hulpverlener (en wellicht ervaringsdeskundige, omdat hij of zij in het verleden dakloos is geweest en/of te maken heeft gehad met GGZ of verslavingsproblematiek);

Beheersmaatregel:
*Opschaling profiel
beheerder en
bijbehorende taken
en bevoegdheden*

De taken en verantwoordelijkheden van de beheerder zijn als volgt:

- zorgen voor de naleving van de regels op het terrein (voornamelijk geen overlast en geen vervuiling);

- als eerste aanspreekpunt fungeren voor bewoners en de buurt. Daarbij kan de beheerder eventueel hulp inschakelen van andere (zorg)partijen. In acute situaties belt de beheerder de politie.
- hij kan terugvallen op een 24-uurs bereikbaarheidsdienst bij de betrokken zorginstellingen;
- bij langdurige afwezigheid wordt voorzien in een vervanging van de beheerder.
 - Tot max. 4 weken: vervanging door het begeleidingsteam: overdag gedeeltelijke aanwezigheid op locatie en 24/7 telefonisch via bereikbaarheidsdienst.
 - Bij langdurige afwezigheid, vanaf 4 weken zo spoedig mogelijk zoeken naar een alternatieve invulling.

3.6 Begeleiding, zorg en dagbesteding

▪ *Begeleiding en zorg*

De begeleiding verloopt via een generalistisch, multidisciplinair uitvoeringsteam bestaande uit professionals van Terwille, Wender, Leger des Heils en Werkpro. De zorginstellingen dragen gezamenlijk zorg voor goede afstemming, inzet van ondersteuning en/of begeleiding binnen het uitvoeringsteam. De toeleidende organisatie is nog 3 maanden betrokken zodat er een goede overdracht is.

De professionals hebben minimaal een MBO 4 opleiding en ruime ervaring met deze specifieke doelgroep in de hulpverlening.

Naast de beheerder komt er dagelijks een medewerker van het begeleidingsteam locatie. Op die momenten fungeren zij als vraagbaak en begeleiden ze de bewoners op het gebied van onder andere budgetbeheer, huishouden, (psychische) gezondheid, verslaving en dagbesteding.

De begeleiding kan het beste worden omschreven als een vorm van bemoeizorg, waarbij de 'presentiebenadering' leidend is. Een lid van het team komt naar de locatie om bewoners te begeleiden. Dit gebeurt zeker bij het signaleren van probleemgedrag. De begeleiding kent de bewoner er is een vorm van contact mogelijk.

De begeleiders hebben een eigen shared caseload. Elke bewoner heeft twee begeleiders, een hoofd en een schaduw begeleider. Het begeleidingsteam heeft regulier teamoverleg over gezamenlijke werkwijze en casuïstiek. De beheerder is hierbij aanwezig. Het begeleidingsplan is toegankelijk voor het team zodat alle relevante informatie beschikbaar is.

De inzet van ondersteuning is breder dan enkel de zorgaanbieders. Als specialistische zorg ontbreekt wordt die vanuit andere zorgorganisaties ingekocht en aangeboden. Bijvoorbeeld psychiatrie, huisarts of verslavingszorg. Ook politie, Werk en Inkomen (dak- en thuislozenteam), het Wij-team, maatjesprojecten en dagbestedingsorganisaties worden betrokken.

Beheersmaatregel:
Aanbod begeleiding,
zorg en dagbesteding

Huisartsenzorg: elke bewoner heeft een huisarts. Die is eerste aanspreekpunt voor vragen over gezondheid en ziekte. Via de huisarts is 24/7 zorg gegarandeerd. De huisarts kan ook doorverwijzen naar andere hulpverleners.

- *Dagbesteding*

Het onderhoud van het terrein op de locatie valt onder de verantwoordelijkheid van de gehele groep bewoners. De beheerder is eindverantwoordelijk. Bewoners zullen hierin worden ondersteund, gestimuleerd en geactiveerd door de beheerder en hun begeleider.

Naar ruwe schatting van de professionals doet zo'n 70% van de bewoners mee aan dagbestedingsactiviteiten op het terrein of in de stad. Op het terrein van de woonvorm worden diverse activiteiten georganiseerd. Er wordt een zo breed mogelijk pakket aangeboden. Deelname is vrijwillig. Het staat bewoners vrij om het terrein te verlaten en eigen invulling aan hun dag te geven.

4. Huisregels, contact, en bereikbaarheid

4.1 Huisregels

Er zijn huisregels die gelden voor de woonvorm. In bijlage 3 zijn deze huisregels opgenomen. Deze huisregels bevatten afspraken over het gebruik van de woning, onderhoud & afspraken op de locatie, normen & waarden, financiën, alcohol & drugsgebruik, bezoek en veiligheid.

De eerste verantwoordelijkheid voor het nakomen van deze huisregels ligt bij de bewoners zelf. De beheerder is degene die hier op toeziet en hierop aangesproken kan worden door de omgeving. Richting de bewoners van de woonvorm hanteert de beheerder de uitgangspunten en stappen die in paragraaf 3.4 bij het heroverwegingsproces zijn uitgewerkt als de huisregels niet worden nageleefd.

Huisdieren zijn toegestaan. Voor sommige mensen die behoren tot de doelgroep is het hebben van een huisdier van wezenlijk belang voor hun welbevinden. Daar kan een positieve werking vanuit gaan. Voorwaarde is dat het schoon en veilig blijft en dat iemand in staat is om zijn/haar huisdier op een goede manier te verzorgen.

Ondersteunend aan de toezichthoudende rol van de beheerder zal er sprake zijn van camerabewaking op de locatie van de woonvorm.

Het doel van cameratoezicht is:

- Het bevorderen van de veiligheid op de locatie
- Het bevorderen van opsporing en vervolging van strafbare feiten
- Beschermen van eigendommen
- Voorkomen van vandalisme

Om het terrein goed in de gaten te houden worden op strategische plekken camera's geplaatst, zoals bij de ingang. Cameratoezicht moet zich aan een protocol houden. Hierin staan richtlijnen over het plaatsen en gebruik van camera's. Dit mag in het kader van privacy niet zomaar gericht zijn op de openbare weg. Ook staan daar afspraken dat de beelden maximaal 14 dagen bewaard mogen blijven en wie het recht heeft om de beelden te bekijken. Onbevoegden hebben geen inzage en beelden kunnen door de organisatie alleen met een goed onderbouwde reden teruggekeken worden. Beelden kunnen door de politie opgevraagd worden.

4.2 Communicatie en contact

WerkPro en de samenwerkende zorginstellingen, beogen de stabilisatie van het gedrag bij de doelgroep te verenigen met de opgave om "een goede buur" te zijn. Er zal worden gewerkt aan voorkoming van overtreding van de huisregels. De beheerder heeft hierin een belangrijke rol.

Klachten en/of meldingen vanuit de omgeving worden altijd serieus genomen. Binnen een termijn van 72 uur zal de melder een terugkoppeling ontvangen.

Van de klachten/meldingen zal een (geanonimiseerd) logboek worden bijgehouden. We zijn er immers allemaal mee gebaat om het contact zo goed mogelijk te

Beheersmaatregel:
Huisregels woonvorm

Beheersmaatregel:
*Cameratoezicht op
locatie woonvorm*

Beheersmaatregel:
*Handelswijze afdoen
meldingen en
klachten.*

houden. De bewoners van de woonvorm worden aangesproken op hun gedrag als hier aanleiding voor is. Ook woningcorporatie Lefier verwacht dit van WerkPro als huurder van de wooneenheden. Structurele overlast wordt niet getolereerd en kan in ernstige gevallen leiden tot het opzeggen van de huur.

4.2.1 Omgevingsoverleg

Om de communicatie met de omgeving te faciliteren zal een omgevingsoverleg worden georganiseerd door WerkPro. De frequentie van dit overleg wordt samen met de betrokken partijen bepaald. Standaard zullen hiervoor worden uitgenodigd:

- Een vertegenwoordiging vanuit de directe omgeving,
- De wijkagent
- Een vertegenwoordiger van de gemeente
- Een vertegenwoordiger van Lefier
- Een vertegenwoordiging van de wijk- / dorpsbelangenverenigingen
- Een vertegenwoordiging van de ondernemersvereniging Harkstede

Indien de situatie hier aanleiding voor geeft en/of de behoefte bij een partij aanwezig is kan een extra partij worden toegevoegd aan dit overleg.

In dit omgevingsoverleg is ruimte om;

- te bespreken wat goed gaat en waar men tegenaan loopt;
- wederzijdse ervaringen met elkaar te bespreken;
- meldingen die zijn binnen gekomen bij de verbinder / beheerder of een van de andere betrokken partijen te bespreken.

Signalen vanuit het omgevingsoverleg over probleemgedrag van een bewoner wordt meegenomen bij het bepalen van een sanctie (zie paragraaf 3.4 heroverwegingsproces). Van de overleggen wordt een verslag gemaakt dat (binnen 5 dagen) verstrekt zal worden aan de deelnemers van het overleg. In het overleg dient men rekening te houden met de diverse van toepassing zijnde privacyreglementen van betrokken partners.

4.2.2 Bereikbaarheid / calamiteiten

▪ **Handelingsperspectief bij signalen van overlast**

In geval van lichte, niet acute overlast veroorzaakt door een van de bewoners van de Skaeve Huse, kan de beheerder worden aangesproken. Hij onderneemt direct actie ten aanzien van deze overlast. Dit kan naar aanleiding van een melding of door eigen waarneming zijn.

Gevallen van ernstige overlast en situaties waarbij direct optreden van de politie geboden is kunnen gemeld worden bij de politie. Met de politie is contact over de woonvorm en ze zijn betrokken. In dit contact is aandacht voor de samenwerking tussen de twee basiseenheden. Onder meer zijn beide wijkagenten op de hoogte. Mocht er behoefte zijn aan het snel/adequaat handelen, bijvoorbeeld bij een incident, dan wordt vanuit de noodhulp gereageerd. Dit is niet afhankelijk van de (werk)locatie van de wijkagent(en).

Beheersmaatregel:
Structureel contact en overleg met omgeving

Beheersmaatregel:
24-uurs bereikbaarheid en handelingsperspectief bij overlast / calamiteiten

In geval van overlast is het van groot belang dat er melding wordt gedaan met Een duidelijk signalement en een omschrijving van de overlast.

▪ **Bereikbaarheidsgegevens**

Contactgegevens voor het melden van overlast zijn:

- Beheerder Skaeve Huse: TEL NR + EMAIL (n.t.b.)
- Meldpunt Zorg en Overlast van de gemeente: TEL NR + EMAIL (n.t.b.)
- Politie/wijkagent: TEL NR + EMAIL (n.t.b.)
- Bij direct gevaar: 112

Omschrijving

- In de eerste plaats gaat het om personen met een ingewikkelde, ernstige psychiatrische problematiek vaak in combinatie met drugs- en/of alcoholverslaving. Het betreft cliënten van betrokken zorginstellingen die gebruik maken van het bestaande aanbod, maar daar voor te veel overlast zorgen.
- In de tweede plaats gaat het om buitenslapers c.q. zorgwekkende zorgmijders. Deze personen zijn bekend bij zorginstellingen en hebben een indicatie voor zorg, maar wijzen hulp en begeleiding af.

Voor al deze personen geldt dat zij niet (meer) passen in een andere vorm van wonen, omdat zij: kampen met sociaal emotionele stress; niet goed in een groep kunnen functioneren; en niet in staat zijn zich aan te passen aan normen in (woon)buurten, psychiatrische instellingen en/of beschermde woonvormen, waar woningen direct aangrenzend zijn aan andere woningen. Kamerbewoning, een portiekflat, een appartement of een geschakelde woning zijn voor deze doelgroep daarom niet geschikt.

Alle leden van de doelgroep hebben één of meer van de volgende kenmerken: (meerdere) psychiatrische aandoeningen; verstandelijke beperking; verslaving c.q. middelengebruik; justitieel verleden; en dubbeldiagnose. Naar verwachting zal het overgrote deel van de doelgroep ten minste vier of vijf van deze kenmerken hebben. Over de kenmerken kan het volgende worden opgemerkt:

- Voorbeelden van psychiatrische aandoening die voor kunnen komen zijn: post traumatische stress stoornis (PTSS), persoonlijkheidsstoornissen (narcistisch, antisociaal en borderline), manische en psychotische symptomen en ADHD.
- Naar verwachting zal bij het grootste deel van de bewoners sprake zijn van een zogenoemde licht verstandelijke beperking (LVB). Mensen met een LVB hebben beperkingen in hun cognitieve ontwikkeling en in hun adaptieve vaardigheden c.q. sociaal aanpassingsvermogen.
- De mate en frequentie van middelengebruik varieert sterk en is niet eenduidig voor iedere toekomstige bewoner. De meeste van hen zullen dagelijks middelen gebruiken, waarbij het waarschijnlijk vooral om harddrugs en/of alcohol zal gaan. In het beste geval zal stabilisatie van de leefsituatie het middelengebruik verminderen, maar dat zij hier helemaal mee stoppen is niet waarschijnlijk. Stoppen met middelengebruik is geen voorwaarde voor deelname aan het wonen binnen de voorziening.
- Naar verwachting heeft het merendeel van de doelgroep een justitieel verleden. De ernst en aard daarvan speelt mee bij het besluit van plaatsing, met als uitgangspunt dat de potentiële bewoner geen gevaar mag zijn voor zichzelf en de omgeving (bewoners, beheerder en omwonenden). Aan de hand van een zogenoemd risico taxatie instrument en rapporten van justitie en reclassering wordt vastgesteld hoe groot de kans is dat een bewoner een gewelds- of zedendelict pleegt. Documenten over de kans dat iemand nog een keer een misdrijf pleegt zijn - net als bij andere burgers - niet altijd in te zien. Bij enige twijfel over of iemand in de voorziening kan wonen, wordt hij/zij niet geplaatst.
- Bij vrijwel alle bewoners zal - al dan niet vastgesteld - sprake zijn van een zogenoemde dubbeldiagnose (een combinatie van verslaving en psychiatrische aandoening).

De betrokken zorgorganisaties zijn erkende instellingen met een jarenlange en ruime ervaring in het bieden van maatwerktrajecten aan mensen met een meervoudige, complexe ondersteuningsbehoefte. De landelijk werkende zorgorganisaties hebben een groot netwerk, waarin nieuwe woonvormen zoals Skaeve Huse, worden ingezet, getest en verder verbeterd worden. Zo kunnen we in Groningen putten uit en leren van best practices elders.

De gezamenlijke expertise van de partners is breed: verslavingszorg, geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijk werk en begeleid wonen, alsook expertise aangaande multi-problematiek op het gebied van forensische (ambulant) zorg / licht verstandelijke beperking / psychiatrie / verslaving / hoarding.

Uniek in het Skaeve huse project in Groningen is de aanwezigheid van een inwonende beheerder. Deze beheerder is ervaringsdeskundige en speelt een verbindende rol tussen bewoners, hulpverleners en andere betrokkenen, zoals omwonenden..

Toeleiding

Om in aanmerking te komen voor deze woonvorm moet iemand:

- In beeld en bekend zijn bij een betrokken zorginstelling
- Niet passen in het bestaande aanbod van woonvormen zoals begeleid en beschermd wonen;
- Tot op zekere hoogte kunnen omgaan met de aanwezigheid van andere bewoners op de locatie. Met andere woorden moet hij/zij een minimale vorm van sociale (groeps-)druk aan kunnen;
- Gemotiveerd zijn voor deze woonvorm (zelf willen). De huisvestingsbehoefte kan ook impliciet aanwezig zijn: in de praktijk zullen de meeste bewoners outreachend worden benaderd voor Skaeve Huse.
- Bereid zijn de bestaande specialistische zorg rondom zijn/haar achterliggende problematiek te continueren.
- Begeleiding accepteren
- Een (woon)geschiedenis hebben in Groningen

1. Vanuit de betrokken zorgorganisaties wordt een toeleidingsteam samengesteld, bestaande uit aandacht functionarissen met specialistische kennis van de doelgroep. Denk aan psychologen, maatschappelijk werkers en verslavingsdeskundigen. Dit team beoordeelt samen of Skaeve Huse voor deze kandidaat-bewoner kan leiden tot betere leefomstandigheden en kwaliteit van leven. Op basis van de beschreven criteria draagt het toeleidingsteam kandidaten voor bij een toegangsmedewerker van WerkPro.

2. WerkPro vormt een dossier aangaande een kandidaat, met informatie over:

- achtergrond: gedrag, achterliggende problematiek
- historie
- risico-inschatting (aan de hand van een methode)
- betrokken hulpverleners
- waarom ander aanbod voor hem/haar niet passend is
- welke vorm van begeleiding nodig is en door wie te leveren

Aan de hand van een compleet dossier besluit het toeleidingsteam samen met de toegangsmedewerker en de verbinder over wel/niet toelaten van de kandidaat-bewoner.

De verbinder wordt betrokken bij de besluitvorming omdat hij of zij de groep goed kent en weet welke aandachtspunten mogelijk leiden tot een contra-indicatie.

3. Bij een positief besluit wordt een 'signaleringsplan' opgesteld. Dit is een hulpmiddel om tijdig de signalen te herkennen als het minder goed gaat met een bewoner. In dit plan staat ook wat iemand zelf kan doen wanneer het minder goed met hem gaat, welke rol het netwerk van de persoon kan hebben en welke acties door welke hulpverlener kunnen worden ingezet om uitval te voorkomen.
4. Als de kandidaat-bewoner instemt met zijn of haar signaleringsplan, wordt tot plaatsing overgegaan.

Contra-indicatie

De samenstelling van de groep is belangrijk voor het welslagen van Skaeve Huse. De woonvorm is bijvoorbeeld niet geschikt voor personen met relevante- en actuele tbs-problematiek. Ook niet voor mensen die een (fysiek) gevaar zijn voor zichzelf en/of hun omgeving. De persoon mag geen (fysiek) gevaar vormen voor anderen, dit is een harde contra-indicatie.

In de praktijk kan dit lastig vast te stellen zijn, aangezien verbale dreiging met geweld vaak hoort bij het overlevingsmechanisme van de doelgroep. Deze contra-indicatie moet dus worden gezien in de context van 'reëel gevaar' en 'onvoorspelbaar gedrag'.

Evaluatie

De verbinder en de aandacht functionarissen houden vinger aan de pols: na 2 maanden wordt geëvalueerd hoe de plaatsing is verlopen en welke aandachtspunten er zijn. Bij een positieve evaluatie wordt de proefplaatsing definitief. Ook na definitieve plaatsing blijft iemands gedrag bepalend voor continuering.

Uitplaatsing

Veelvuldige gedragsincidenten kunnen leiden tot een contra-indicatie en uitplaatsing.

Het belangrijkste criterium daarbij is agressief of overlastgevend gedrag op het terrein en in de omgeving van Skaeve Huse. De samenwerkende zorgverleners zien hierop toe: wie de grenzen overschrijdt wordt aangesproken. Bij herhaald extreem grensoverschrijdend gedrag zonder verbetering moet de bewoner vertrekken.

Na jaren van ontworteling door bijvoorbeeld leven op straat, kan het zijn dat iemand in een van de Skaeve Huse tot rust komt en alsnog wortel schiet. Zo kan hij/zij na verloop van tijd deze woonvorm 'ontgroeien'. Dan is uitplaatsing naar bijvoorbeeld een eigen woning of beschermd wonen mogelijk.

Onderwerp	Informatie en afspraken
	<ul style="list-style-type: none"> Namens het team wensen wij jou veel woonplezier!
Woning 	<ul style="list-style-type: none"> Je huurt je woning van de WerkPro en jij bent dus de gebruiker van de woning. Je gebruikt je woning waar hij voor bedoeld is (wonen, eten, slapen) en brengt geen bouwkundige wijzigingen aan. Je onderhoudt de woning waar jij kunt, zo nodig vraag je hulp. Wanneer er iets kapot is ga je in overleg met de beheerder, bij slijtage wordt dit vervangen, bij vernieling berekenen we de kosten door aan jou. Je bent ook verantwoordelijk voor een leefbare omgeving rondom jouw woning. De beheerder kijkt met je mee omtrent leefbaarheid in en om de woning, zijn mening is leidend.
Onderhoud en afspraken terrein 	<ul style="list-style-type: none"> Samen met andere bewoners onderhoud je het terrein. Ideeën en initiatieven omtrent de locatie zijn welkom, wel even overleggen met de beheerder. De beheerder zal overzicht bewaken en zo nodig aangeven wat er moet gebeuren. Tussen 22 en 7 uur is het rustig op het terrein.
Normen en waarden 	<ul style="list-style-type: none"> Je staat open voor begeleiding. Je bent aanspreekbaar op gedrag en handelt hiernaar. Je gedraagt je zo dat je directe burens en mensen in de wijk geen overlast ervaren. Je respecteert je directe burens en de mensen in de wijk, je gedraagt je hier ook naar. Je voorkomt gevaarlijke of onveilige situatie op de locatie.
Financiën 	<ul style="list-style-type: none"> Je betaalt de huur volgens afspraak. Wanneer nodig kun je begeleiding hulp vragen bij financiën of administratie.

<p>Alcohol- en drugsbeleid</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Op de locatie mag je alleen alcohol drinken en middelen gebruiken in en om je eigen woning / tuin (je veroorzaakt hierbij geen overlast). • Het hebben/houden van wietplanten is verboden. • Dealen is verboden.
<p>Bezoek</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezoek is toegestaan. • Jij bent verantwoordelijk voor het gedrag van jouw bezoek. • Regels en afspraken op de locatie gelden ook voor je bezoek. • Loges zijn niet toegestaan.
<p>Veiligheid</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • We vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt in zijn of haar huis en op het terrein. • Bij vermoedens van een onveilige situatie mag de begeleiding een controle doen in je huis. Dit gebeurt altijd met twee begeleiders. Je hoeft hier niet bij aanwezig te zijn. Wij stellen jou op de hoogte wanneer wij dit doen. • Een controle mag gebeuren zonder jouw toestemming.
<p>Camerabewaking</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Er hangen camera's op het terrein, dit voor eenieder zijn veiligheid. • De beelden kunnen zo nodig worden opgevraagd.
	<p>Ik ben op de hoogte van de afspraken en ga hiermee akkoord!</p> <p>Datum:</p> <p>Naam:</p> <p>Handtekening:</p>

Bijlage 4

Overzichtstabel risico's woonvorm en bij behorende maatregelen

<p style="text-align: center;"> Omschrijving risico-scenario Omschrijving Beheersmaatregel </p>	Omwonenden voelen zich onveilig in hun huis of op straat	Meer vermijdingsgedrag door omwonenden	Meer overlast door geluid afkomstig van de woonvoorziening	Toename van stress bij bewoners vanwege interactie omwonenden	Aantal inbraken / diefstallen neemt toe	Meer minder verzorgde mensen op straat	Minder leden, klanten en omzet voor verenigingen en ondernemers	Meer overlast door stank en/of rook	Meer personen die rondhangen / samsenscholen	Aanwezigheid van drugsdealers / kofferbarkhandel neemt toe	Aantal bedreigingen / geweldsincidenten neemt toe	Meer verward c.q. grensoverschrijdend gedrag	Aantal vernielingen neemt toe	Meer rommel op straat / in de omgeving	Aantal zedendelicten neemt toe	Middelengebruik in de openbare ruimte neemt toe	Toename van stress bij bewoners vanwege de tijdelijkheid van locatie	Ontstaan van verkeers- en parkeerproblemen
Inrichting locatie, plaatsing eenheden en afscheiding omgeving																		
Zorgvuldig proces van selectie, toeleiding, intake en plaatsing																		
Gefaseerde instroom en opstart Woonvorm																		
Consistente omschrijving van de doelgroep + bijbehorende kenmerken																		
Contra-indicaties voor de woonvorm																		
Heroverwegings-proces en sanctiebeleid																		
Opschaling profiel beheerder en bijbehorende taak en bevoegdheden																		
Aanbod begeleiding, zorg en dagbesteding																		
Huisregels woonvorm																		
Cameratoezicht op locatie woonvorm																		
Handelswijze afdoen meldingen en klachten.																		
Structureel contact en overleg met omgeving																		
24-uurs bereikbaarheid en handelingsperspectief bij overlast / calamiteiten																		